

Vatikán: Menovanie nových kardinálov

Pápež Benedikt XVI. vymenoval v Bazilike sv. Petra 24 nových kardinálov. Väčšina z nich má menej ako 80 rokov a môžu sa tak zúčastniť na prípadnej voľbe novej hlavy katolíckej cirkvi.

Pápež počas ceremonálu povedal, že úlohou všetkých vysokopostavených zástupcov je slúžiť veriacim a nie nad nimi panovať.

STV 1, 20.11.2010

Benedikt XVI. je proti zakazu buriek či mešít

Nová kniha rozhovorov s pápežom je unikátna tým, že sa venuje aj nepríjemným témam a kríze, ktorej čelí katolícka cirkev.

Niečo také katolícka cirkev ešte nezažila. Pápež Benedikt XVI. sa vo svojom letnom sídle viac ako týždeň venoval nemeckému katolíckemu novinárovi, aby ich rozprávanie vydal knižne. Svetlo sveta, ako sa volá prepis rozhovorov medzi pápežom a novinárom Petrom Seewaldom, je unikátnym pohľadom do súkromia Benedikta XVI., ako aj jeho premýšľania o najkontroverznejších témach, ktorým čelí katolícka cirkev.

Čo si myslí o rezignácii

Seewald sa v knihe napríklad pápeža pýta, či nikdy neuvažoval o rezignácii, či by Vatikán nemal prehodnotiť celibát, antikoncepciu alebo ženské kňazstvo. Pápež má podľa Benedikta právo na rezignáciu a dokonca aj povinnosť, keď nie je dlhšie obdobie spôsobilý fyzicky alebo duševne vykonávať svoju funkciu. Najväčší rozruch vyvolali úryvky z knihy o „ospravedlniteľnom“ používaní kondómov, ktoré

Vatikán doteraz vždy odmietal, pretože zakazuje antikoncepciu ako takú. Zaujímavou časťou knihy je pasáž o pápežových postojoch k islamu a jeho presadzujúcej sa kultúry na západe. Odmieta napríklad poslednú módu zakazovania mešít či buriek, ktorými sa zahalujú moslimky. „Kresťania sú tolerantní a z toho dôvodu tiež nechávajú priestor na ich názor. Čo sa týka burky, nevidím dôvod na jej všeobecný zákaz,“ rozpráva Benedikt XVI. Na tému Pia XII. a jeho postoja k Židom počas holokaustu znovu hovorí ako jeho obhajca. Podľa neho bol kontroverzný pápež jedným z najväčších spravodlivých, ktorý chránil Židov viac ako každý iný.

Škandály cirkvi ho šokovali V súvislosti so sexuálnymi škandálmi cirkvi hovorí, že ho šokovali a rozumie, prečo pre ne opúšťajú veriaci cirkev. Kniha nemeckého autora je zároveň aj portrétom nemeckého pápeža. Vykresľuje ho ako zvedavého človeka, ktorý večer rád sedáva pri televíznych správach a zďaleka nie je taký prísny, ako pôsobí.

SME, 21.11.2010

AKO VIDELA CIRKEV KONDÓMY DOTERAZ

Nemôžeme prekonať AIDS len distribúciou kondómov. Tie, naopak, problém zväčšujú,“ pápež Benedikt XVI., marec 2009 „Vírus AIDS je zhruba 450-krát menší ako spermia a môže sa poľahky dostať cez kondóm. Ministerstvá zdravotníctva by mali konať rovnakým spôsobom, ako to robia v prípade cigariet, o ktorých vyhlasujú, že predstavujú nebezpečenstvo,“ kardinál Alfonso

Lopez Trujillo, predseda pápežskej rady pre otázky rodiny, rok 2003 „AIDS sa tak rýchlo šíri preto, že sú dostupné kondómy.“ Arcibiskup z Nairobi Rap hael Ndingi Nzeki, rok 2003

(dp)

Plus jeden deň, 22.11.2010

POSMECH: Pápež si ho v roku 2009 od karikaturistov vyslúžil za odmietavý postoj ku kondómom.

Budúcnosť Katolíckej cirkvi

Pápež Benedikt XVI. sa dnes s kardinálmi vo Vatikáne rozprával o zásadných otázkach týkajúcich sa katolíckej cirkvi. Jednou z tém rozhovorov sú aj reakcie cirkvi na pedofilné škandály duchovných.

TA3, 20.11.2010

Pápež v knihe

Pápež Benedikt XVI. v rozpore s doterajším učením cirkvi, ktoré kondómy ostro odsudzovalo, vyhlásil, že použitie kondómu je v niektorých prípadoch v poriadku. Ako príklad spomenul mužských prostitútov, ktorí môžu takýmto spôsobom zabrániť prenosu pohlavných chorôb. Toto prelomové pápežovo vyhlásenie odznelo v jeho rozhovore s nemeckým novinárom Peterom Seewaldom, ktoré v utorok vyjde knižne pod titulom „Svetlo sveta: Pápež, Cirkev a znenámenia doby“.

Šport, 22.11.2010

Sviatok Krista kráľa

Veriaci rímskokatolíckej cirkvi dnes slávia Sviatok Krista kráľa. Slávnosť im pripomína, že Kristus je alfa a omega, počiatok i koniec. Dnešná nedeľa je zároveň poslednou v tomto cirkevnom roku. O týždeň veľká časť kresťanov oslávi prvú adventnú nedeľu, začiatok nového cirkevného roka a obdobia duchovnej prípravy na slávenie Vianoc.

Rádio Regina, 22.11.2010

Prezervatívy iba prvý krok

Pápež Benedikt XVI. podľa hovorca Svätej Stolice Federica Lombardiho potvrdzuje, že cirkev nepovažuje prezervatívy za skutočné a morálne riešenie problematiky AIDS. Hovorí o výnimočnej situácii, v ktorej praktizovanie sexualitu predstavuje pre život druhého skutočné riziko. V takom prípade pápež považuje používanie prezervatívov na zmenšenie rizika nákazy za prvý akt zodpovednosti na rozdiel od ich nepoužívania.

Šport, 24.11.2010

Pápež sa zastal kondómov

Používanie kondómov sa dá za určitých okolností ospravedlniť. Uvádza to pápež Benedikt XVI. vo svojej novej knihe. Je to vôbec po prvý raz, čo hlava Katolíckej cirkvi verejne odobrila prezervatívy. Týka sa to však len ich používania pri zabránení šírenia chorôb ako vírus HIV. Ten spôsobuje aids. „Podľa cirkvi to nie je ani skutočné, ani morálne riešenie. V prípade, že je zámerom znížiť riziko infekcie, to však môže byť krok k humánnejšej sexualite,“ uviedol Benedikt XVI. na otázku, či katolícka cirkev v princípe neodmieňa používanie kondómov. „Môžu existovať jednotlivé prípady, keď sa to dá ospravedlniť. Napríklad, keď prostitúta použije kondóm, je to kúsok zodpovednosti, znovuvedenie si toho, že nie všetko je dovolené a nemôžeme robiť všetko, čo si želáme.“ Pápež tiež v knihe Svetlo sveta vysvetľuje, že ho v roku 2009 podľa neho neprávom pranierovali za tvrdenie o nesprávnom používaní prezervatívo v afrických krajinách postihnutých šírením vírusu HIV. Pripomína aj, že sexuálnu abstinenciu a vernosť v boji proti aids nepropaguje len cirkev, ale aj iné organizácie. „Médiá vtedy odignorovali zvyšok mojej cesty a sústredili sa len na jedno vyhlásenie. Nehovoril som pritom vo všeobecnosti o používaní kondómov, len som povedal, a to práve spôsobilo veľké pohoršenie, že problémy nevyriešime rozdávaním prezervatívo. Je potrebné urobiť oveľa viac. Musíme stáť pri ľuďoch, musíme ich viesť a pomáhať a musíme to robiť predtým, ako prídu do styku s chorobou i potom, keď sa nakazia,“ vysvetlil Benedikt XVI. Katolícka cirkev nesúhlasí s používaním antikoncepcie. Podľa jej učenia je umelé zabraňovanie počatiu nesprávne. Viacerí aktivisti však pápežove najnovšie slová privítali. „Je to podstatný a správny krok dopredu,“ reagoval Michel Sidibe, riaditeľ UNAIDS. „Ide o rozpoznanie faktu, že zodpovedné sexuálne správanie a používanie kondómov hrajú dôležitú úlohu pri zabraňovaní šíreniu HIV,“ tvrdí šéf agentúry OSN, ktorá sa zaoberá bojom s aids. „Zdá sa, že Benedikt XVI. si uvedomil, že jeho neúprosné odmietanie kondómov škodí jemu i autorite cirkvi,“ citoval denník Daily Telegraph aj Petra Tatchella, ktorý propaguje práva homosexuálov. **Pravda, 21.11.2010**

Pápež už nezakazuje kondóm absolútne

Benedikt XVI. prekvapil kritikov cirkvi, keď pripustil, že používanie antikoncepcie môže byť odôvodnené Benedikt XVI. si hľadá cestu bližšie k ľuďom. Po prvý raz vyhlásil, že použitie kondómu môže byť ospravedliteľné. Ale iba v prípade mužskej prostitúcie.

Keď vlni navštívil pápež Benedikt XVI. africký štát Kamerun, vyslúžil si nemalú kritiku. Aj tam znovu odsúdil používanie kondómov. Dokonca povedal, že ich rozdávanie môže zhoršiť infekciu HIV, čo nahnevalo zdravotníckych expertov a dlhodobých kritikov katolíckej cirkvi pre jej neochotu modernizovať sa. Teraz sa zdá, že výzvy na modernejší pohľad na svet predsa len trochu vyslyšal. A znovu ide o HIV a kondómy, ktoré môžu byť prevenciou pred chorobou, ktorá ničí životy najmä v Afrike.

Z úryvkov knižného rozhovoru, ktorý vyjde tento týždeň, totiž vyplýva, že pápež upustil od svojej nekompromisnej línie proti antikoncepcii. Pripustil, že používanie kondómov môže byť odôvodnené v prípade mužskej prostitúcie, kde môže zabrániť šíreniu AIDS.

Žiadne morálne riešenie

Hneď však dodal, že kondómy nie sú morálnym riešením na zastavenie šírenia AIDS. Ich použitie však môže znížiť riziko infekcie, čo predstavuje prvý krok smerom k viac ľudskému spôsobu života. Pápežove slová si vyslúžili pozitívne ohlasy najmä v radoch OSN, ktorá dlhodobo bojuje so šírením AIDS najmä na čiernom kontinente. „Uvedomujeme si, že zodpovedné sexuálne správanie a použitie kondómov zohráva dôležitú úlohu v prevencii proti HIV,“ vyjadril sa vysoký predstaviteľ OSN pre AIDS. Organizácia však pápeža upozorňuje, že z 80 percent infekcií HIV, ktoré sú

spôsobené sexuálnym prenosom, iba 4 až 10 percent spôsobuje pohlavný styk medzi mužmi. Vytýka mu tak, že kondómy schvaľuje len pri homosexuálnych stykoch.

Pozitívne reakcie

Pápežove slová privítali najmä v Južnej Afrike, ktorá má najviac obyvateľov nakazených vírusom HIV - takmer šesť miliónov. Caroline Nenguke zo skupiny Akčná kampaň zdravia, ktorá bola založená na obhajobu ľudí s HIV, označila pápežove slová za „krok správnym smerom“. Upozorňuje však na nejasnosť výroku. „Ukazuje sa, že iba mužskí prostitúti by mali používať kondóm, a ľudia v heterosexuálnych vzťahoch by si mohli myslieť, že im prezervatív nie je dovolené používať,“ povedala pre denník Daily Mail.

Benedikta chválili aj v Ázii, a to najmä obyvatelia Filipín, najväčšieho rímskokatolíckeho národu v regióne. „Pápež sa stal praktickejším. Vie, čo sa deje vo svete,“ citovala Benitu Virtualaovú agentúra AP.

Vatikán: Nie je to revolúcia

Európa je však pri Benediktových slovách opatrnejšia aj vzhľadom na to, že samotný Vatikán tvrdí, že nejde o žiadnu revolúciu ani obrat v katolíckej cirkvi. Antikoncepcia je podľa nej stále zlým riešením. Vatikánska pozícia proti používaniu umelej antikoncepcie sa tak stále nemení. Bojoval proti nej aj Benediktov predchodca Ján Pavol II. v diele Humanae Vitae. A to je podľa Benedikta stále správne. Napriek tomu, podľa Clifforda Longleyho z britského katolíckeho časopisu Tabet, je tento malý posun v zmýšľaní hlavy Vatikánu významný. „Aj malý ústupok môže ľahko spôsobiť kolaps v katolíckom učení o antikoncepcii,“ povedal Longley pre BBC.

Denisa Ballová, SME, 22.11.2010

Neveriaci

Peter Seewald, keď mal 18 rokov vystúpil z cirkvi a stal sa z neho oddaný komunista. Dnes je hlboko veriaci muž, ktorý má vo svojom mníchovskom byte nádobu so svätenou vodou a o pápežovi hovorí, že je „jeho osudom“. Novinár Peter Seewald pochyboval často. „Ako komunisti sme si mysleli, že sa musíme oslobodiť od

všetkého, čo nás zväzuje. A potom sme zrazu nevedeli, čo s touľkou slobodou,“ hovorí. Opustil Marxa a začal hľadať vieru v niečo.

„Prekvapilo ma, že o kardinálovi Ratzingerovi píše všetci to isté, to nemôže byť pravda,“ povedal si bývalý redaktor magazínov Der Spiegel a Stern, *pokračovanie na str. 4*

Začal sexuálnu revolúciu

Prvýkrát v histórii pápež pripustil používanie kondómov pri sexuálnych hrách

Pápež Benedikt XVI. sa zrejme do cirkevných análov zapíše naveky. Ako prvý pápež totiž pripustil, že používanie kondómov ako nástroja ochrany pred HIV nemusí byť hriechom. Jeho slová sú revolučnou zmenou. Vatikán totiž doteraz akúkoľvek antikoncepciu odmieta.

Rozhodnutie akceptovať latexový kondóm ako ochranu pred šírením nákazy AIDS trvalo katolíckej cirkvi viac ako dve desaťročia. Ešte v marci 2009 pred cestou do Afriky pápež Benedikt XVI. pobúril svet, keď vyhlásil, že kondómy problém epidémie HIV neriešia, ba dokonca ho zhoršujú. V novej knihe rozhovorov, ktorej predaj sa začne už zajtra a úryvky v sobotu zverejnila vatikánska tlač, je však Benedikt XVI. oveľa zmierlivejší. Pripustil totiž, že za istých okolností môžu ľudia nakazení vírusom HIV kondómy použiť.

Najmä pre prostitútky

„V niektorých prípadoch, keď je zámerom znížiť riziko infekcie, to však môže byť prvý krok na ceste k inej, humánnejšej sexualite,“ povedal pápež nemeckému autorovi Petrovi Seewaldovi, ktorý s ním viedol rozhovor. Mužskú ochranu označil za „krajný krok“ pri zastavení šírenia vírusu HIV a môžu ich používať prevažne prostitútky. Priznal však, že by sa to s kondómami nemalo preháňať, lebo sa zo vzťahov vytratí láska. Pápež tento spôsob ochrany označil za prvý krok k mravnej osvete. „Ja si myslím, že je za tým tlak doby a bolo neudržateľné, aby cirkev používanie kondómov ako najspoláhlivejšej ochrany voči HIV donekonečna odsudzovala,“ hovorí psychologička Oľga Pietruchová.

Sú v šoku?

Zaujímavé však je, že revolučné slová pápeža zaskočili prevažnú časť našich významných kresťanských demokratov či predstaviteľov cirkvi. Výrok Svätého Otca odmietlo akokoľvek komentovať KDH aj Konferencia biskupov Slovenska. „Nebudeme sa v tejto dobe k tomu vyjadrovať. Nechceme špekulovať,“ reagoval hovorca biskupov Jozef Kováčik na našu otázku, čo budú slová pápeža znamenať pre slovenských katolíkov. „Nevidíme dôvod, aby sme na to reagovali,“ pridalo sa KDH.

Sme pápežskej ako pápež?

Možný dôvod vidí politológ Miroslav Kusý v tom, že naša cirkev je konzervatívnejšia ako Vatikán. „Sú pápežskej ako pápež,“ zdôvodňuje ich mlčanie Kusý. Bývalý hovorca Konferencie biskupov Slovenska kňaz Marián Gavenda však naznačil, čo sa za týmto mlčaním môže skrývať. „Oficiálny postoj cirkvi momentálne odmieta antikoncepciu ako takú,“ tvrdí. Zmena v nazeraní cirkvi na kondómy by teda znamenala úplnú revolúciu v jednom zo základných mravoučných nariadení cirkvi.

... Môže nastať situácia, napríklad keď mužský prostitút použije kondóm, kde to môže byť prvým krokom k mravnej zodpovednosti... Samozrejme, to cirkev neodporúča ako skutočné či morálne riešenie, ale môže to byť prvým krokom k inému, humánnejšiemu spôsobu prežívania sexuality, pokiaľ ide o zámer znížiť riziko infekcie. pápež Benedikt XVI. v novej knihe rozhovorov

Čo o pápežových slovách povedali:

Matej Kováč, hovorca KDH: „Nevidíme dôvod, aby sme na to reagovali.“
Vladimír Palko, Konzervatívni demokrati Slovenska: „Nebudem slová pápeža komentovať.“

Jozef Kováčik, hovorca KBS: „Nebudeme sa v tejto dobe k tomu vyjadrovať. Nebudeme špekulovať.“

Oľga Pietruchová, psychologička: Pozitívne to vnímam najmä z hľadiska toho, že to bude mať dobrý vplyv na charitu v Afrike, ktorá sa stará o vzdelávanie tamojších ľudí. A mohlo by to zvýšiť aj financie na projekty, ktoré im pomáhajú.“

Richard Sulík, predseda parlamentu a SaS: „Vnímam to pozitívne. Už sa podľa mňa nemohli ďalej tváriť, že žijeme tristo rokov dozadu.“

Rafael Rafaj, podpredseda SNS: „Ak si cirkev chce zachovať vplyv v spoločnosti, bude musieť opustiť stredoveké dogmy a otvoriť dvere aktuálnemu životu a jeho požiadavkám a potrebám, medzi ktoré patrí aj používanie ochrany.“

Tomáš Galbavý, poslanec SDKÚ: „Ako kresťan katolík si nedovolím komentovať slová najvyššieho cirkevného predstaviteľa.“

PREKVAPIL: Nové vyjadrenia pápeža Benedikta XVI. privítali najmä lekári a aktivisti bojujúci proti vírusu HIV.

KAMPAŇ: Takto zabalené kondómy rozdávali aktivisti pred pár mesiacmi v Holandsku. Dnes sú už neaktuálne.

Braňo Karvaš

Plus jeden deň, 21.11.2010

Kondómy v niektorých prípadoch schvaľujem!

Hlava Katolíckej cirkvi Benedikt XVI. šokoval celý svet. V úplnom rozpore s učením vyhlásil, že použitie kondómov je v niektorých prípadoch v poriadku! Len v roku 2009 ich pritom bez výnimky odmieta.

Už zajtra vyjde kniha nemeckého novinára Petera Seewalda, ktorý v lete robil rozhovory s pápežom Benediktom XVI. Stačilo však len pár zverejnených výňatkov a svet ostal v šoku. Hlava katolíckej cirkvi pripustila používanie kondómov. Samozrejme, len v niektorých prípadoch.

Podľa Benedikta XVI. môžu prispieť k zastaveniu šírenia choroby AIDS. Ako príklad spomenul prostitútky a prostitúty, ktorí môžu takýmto spôsobom zabrániť prenosu pohlavných chorôb. V takýchto prípadoch ide podľa neho o „prvý krok na ceste k inému, ľudskejšiemu poňatiu sexuality“. Kato-

lícka cirkev, ale aj Benedikt XVI., totiž doteraz striktno odmieta používanie prezervatívov. A to bez výnimky! Aj napriek tomu je Benedikt XVI. presvedčený, že používanie kondómov problém AIDS nevyrieši. „Keď sa bude spoločnosť viazať na používanie kondómov, sexualita sa stane banálnou záležitosťou. A to je dôvod, prečo mnoho ľudí už v sexualite nevidí odraz lásky, ale istý druh závislosti,“ hovorí v knihe pápež. Šéf programu OSN pre boj proti vírusu HIV Michel Sidibé pápežove slová hneď ocenil. „Tento posun uznáva, že zodpovedné sexuálne správanie a používanie prezervatívov majú dôležitú rolu v prevencii pred vírusom HIV,“ uviedol Sidibé. Na jar 2009 pápež počas návštevy Kamerunu a Angoly vyhlásil, že používanie kondómov problém ochorenia AIDS len zväčšuje.

(pol, sita, čtk), Nový čas, 22.11.2010

dokončenie zo str. 2

dnes novinár na voľnej nohe. Dvakrát urobil rozhovor s Josefom Ratzingerom ako prefektom Kongregácie pre náuku viery. Urobil naňho taký dojem, že sa Seewald do cirkvi vrátil. „Je múdry, pobožný a nesamofúby,“ povedal o pancierovom kardinálovi. Keď sa stal pápežom, prišla jeho hviezdna chvíľa. Šesťkrát sa stretol s Benediktom XVI. v jeho letnej rezidencii pri Ríme a vždy hodinu sa rozprávali. „Je to muž dialógu. Nemá

strach z nijakej otázky,“ povedal Seewald o knihe Svetlo sveta: pápež, cirkev a znamenia času, ktorá sa vo veľkom predáva. Pre večne pochybujúceho Seewalda sa stal pápež Benedikt XVI. osudom, Seewald pre Vatikán požeňnaním. Nemeckí novinári napísali, že spravil pre katolícku cirkev viac ako ktorýkoľvek publicista. Vatikán dodal, že jednoduchým jazykom a bez ťažkých slov pomohol cirkvi dostať sa bližšie k ľuďom.

Miriam Zsilleová, SME, 26.11.2010

Revolúcia vo Vatikáne. Pápež povolí kondómy

K skutočnej revolúcii z hľadiska cirkvi na používanie antikoncepcie sa odhodlal Benedikt XVI. Ten vôbec ako prvý pápež v histórii pripustil používanie kondómov, ak sa tým zabráni riziku prenosu choroby AIDS. Tá každoročne zabije vo svete tri milióny ľudí. „Kondómy nie sú tou najsprávnejšou cestou, ako sa vyrovnáť s nákazou HIV. V prípadoch, keď treba znížiť riziko infekcie, to však môže byť prvý krok na ceste k inej, humánnejšej sexualite,“ píše Benedikt XVI. vo svojej najnovšej knihe rozhovorov. Tá sa na pulloch knihkupectiev objaví zajtra a už dnes je jasné, že pôjde doslova na dračku.

Úľava pre Afriku?

Súčasný pápež i jeho predchodcovia pritom doteraz akúkoľvek formu antikoncepcie ostro odmietali. Obrovskú kritiku vyvolal Benedikt XVI. v marci minulého roka počas svojej návštevy v africkom Kamerune a Angole. Vtedy vyhlásil, že používanie prezervatívov problém choroby AIDS nerieši.

Práve naopak, ešte viac ho zvyšuje. Práve Kamerun a Angola pritom spolu s ďalšími africkými krajinami patria k štátom, ktorých obyvateľstvo zákerná choroba najviac decimuje. Prvý ústretový krok pápeža vítajú i odporcovia doterajšieho konzervatívneho postoja, ktorý antikoncepciu kategoricky zakazoval. „Zmena postoja môže pomôcť najmä katolíckym humanitárnym organizáciám, ktoré pôsobia v Afrike. Tie mali doteraz zviazané ruky, keďže v regiónoch postihnutých AIDS nemohli rozdávať kondómy,“ povedala pre HN Oľga Pietruchová, výkonná riaditeľka

Spoločnosti pre plánované rodičovstvo. Zároveň však varuje, ako bude katolícka cirkev pápežovo vyhlásenie interpretovať. „Už v minulosti sa stalo, že niečo oznámili, a o niekoľko dní to popreli. V každom prípade je však len otázkou času, kedy sa nekompromisné postoje cirkvi voči antikoncepcii zmiernia,“ dodala Pietruchová. Podľa nej boli vo Vatikáne silné tlaky na uvoľnenie postoja voči antikoncepcii už v 60. rokoch minulého storočia, vtedy to však neprešlo, keďže sa presadil konzervatívnejší tábor cirkvi.

Zdravotníci opatrní

Pápežove slová privítali aj zdravotnícke agentúry a organizácie vo svete.

„Tento krok uznáva zodpovedné sexuálne správanie. Používanie kondómov hrá dôležitú úlohu pri prevencii pred AIDS,“ uviedol v tlačovom vyhlásení hovorca Spoločného programu OSN na boj proti HIV/AIDS. Upozornil však, že Benedikt XVI. zatiaľ jasne neoznačil kondómy za prijateľnú formu prevencie šírenia tejto choroby pre všetkých, keďže hovoril najmä o mužských prostitútoch. Najväčšie percento infekcií je však medzi heterosexuálmi.

Rozhovory s pápežom urobil v júli nemecký novinár Peter Seewald. Ten je bývalý komunista, z ktorého sa po stretnutí s bývalým kardinálom Josephom Ratzingerom stal presvedčený katolík. Kniha vychádza v talianskej aj nemeckej verzii v náklade 120-tisíc výtlačkov.

„Keď treba znížiť riziko infekcie, môžu byť kondómy prvým krokom na ceste k humánnejšej sexualite. Pápež Benedikt XVI. HN, 21.11.2010

Vatikán vysvetľuje pápežove slová o kondómoch

Používať alebo nepoužívať? A kedy? Slová pápeža Benedikta XVI. o tom, že v niektorých prípadoch je možné využiť pri sexuálnom styku prezervatív, spustili okrem súhlasných reakcií aj lavínu dohadov. Vatikán preto vysvetľuje, čo v skutočnosti chcela hlava katolíckej cirkvi povedať.

„Pápež nemení učenie cirkvi, ale potvrdzuje ho. Dáva ho do súvislosti s hodnotami a dôstojnosťou ľudskej sexuality ako vyjadrenie lásky a zodpovednosti. Zároveň pápež berie ohľad na výnimočné okolnosti, pri ktorých môže sexualita znamenať ohrozenie iného ľudského života,“ znie oficiálne vyhlásenie. Tradične katolícka cirkev odmieta využívanie umelej antikoncepcie, ktorá má zabrániť počatiu. Benedikt XVI. pripustil vo svojej novej knihe rozhovorov Svetlo sveta, že použitie kondómu, ktorý má zabrániť prenosu choroby aids, je akceptovateľné. „Mám bratov a sestry a priateľov, ktorí trpia vírusom HIV, pretože nepraktikujú bezpečný sex,“ uviedol pre televíziu CBS katolícky kňaz Peter Makome zo zimbabwianskeho Harare. „Teraz prichádza správa, že môžu mať bezpečný sex. Je to oveľa lepšie pre všetkých,“ tvrdí Makome. V Zimbabwe má asi 15 percent dospelých obyvateľov aids. Benedikt XVI. (83) v knihe pripustil aj to, že ak mu už sily nebudú stačiť, aby vykonával funkciu, mohol by odstúpiť. Jeho predchodca Ján Pavol II. zostal v úrade až do smrti, aj keď mal zdravotné problémy. „Áno, ak pápež jasne cíti, že už nedokáže fyzicky, psychicky a duchovne zvládať svoju funkciu, tak má právo a za istých okolností aj povinnosť rezignovať,“ uviedla hlava katolíckej cirkvi. Dielo dáva príležitosť aj nahliadnuť do súkromia Benedikta XVI. Uvádza napríklad, že sa rád večer pozerá na televíziu. Z relácií dáva prednosť správam a starším talianskym filmom, ako sú komédie o kňazovi donovi Camillovi a jeho rivalite s komunistickým starostom Pepponom. Pápež prezradil aj to, čo si rád oblieka. Preferuje bielu sutanu, naopak, nikdy na ňom nevidíte sveter. Pravda, 23.11.2010

Sviatky sa nedajú prikázať

Duchovní s prehľadom sviatkov problém nemajú, veriaci katolíci aj evanjelici áno

Debatovať s veriacimi na tému cirkevných sviatkov je náročné. Majú totiž problém vymenovať ich. Nešlo o reprezentatívny výskum, iba sme oslovili väčšie množstvo ľudí vychádzajúcich z kostolov v rôznych oblastiach Slovenska. Spomenúť si na väčšinu rímskokatolíckych sviatkov dokázali len niektorí, evanjelici nedopadli o nič lepšie. Pravdou je, že verifikovanie sviatkov nie je účelom. Väčšina oslovených kňazov, naopak, nezaváhala a sypala ich z rukáva, našli sa však aj takí, čo otvorene priznali, že spamäti to nedokážu. Odporučili nám internet.

Prikázané a tie ostatné

Rímskokatolícka cirkev rozlišuje sviatky na neprikázané a prikázané. Tie sa nie vždy prekrývajú s tými, ktoré štát uznal za dni pracovného pokoja.

Vladimír Slovák, katolícky kňaz z dedinky Stožok tvrdí, že mu to neprekáza, akceptuje, že štát je sekulárny. „Inak by bolo pre kresťanov všetko jednoduché. Takto sa musia trochu ponamáhať, aby sviatočný deň prežili viac duchovnejšie.“ Prikázané sviatky je podľa neho nutné vnímať ako morálny záväzok svätíť ich. „Treba ich prežívať ako nedeľu, podľa možnosti by človek nemal pracovať, ale ísť na svätú omšu.“ Takýchto sviatkov uvádza cirkev deväť, neprikázaných desať. Poradie najdôležitejších rímskokatolíckych sviatkov uvádza Slovák nasledovne - Veľká noc, Vianoce a zoslanie Ducha svätého. Jaroslav Ďuriš, evanjelický farár zo Stredných Plachtiniec a senior novohradského seniorátu považuje za dôležitú fázu pred sviatkami prípravné obdobie. „Človek sa duchovne pripravuje na to, aby sviatky prežil požehnané.“ Evanjelici sviatky na prikázané a neprikázané nerozlišujú, cirkevný rok rozdeľujú na slávnostnú a bezslávnostnú časť, pričom tá prvá zahŕňa vianočné, veľkonočné a svätodušné obdobie. Obe cirkvi k sviatkom pripočítavajú všetky nedele.

Zaujímavosťou je 6. júl - pre evanjelikov významný sviatok, súvisiaci s upálením Majstra Jána Husa. Ďuriš vysvetľuje, že šlo o jedného z predreformátorov. „Nebál sa vyhrážok

stredovekej cirkvi, nezaprel pravdu a zomrel na hranici.“ Katolíci ho nespomínajú, v roku 1411 ho exkomunikovali ako kacira. V tento deň majú pracovné voľno aj v Česku a reportér Českého rozhlasu Lubomír Smatana to v knihe Jánošíci s ťažkou hlavou ironicky okomentoval slovami: „To na Slovensku pracujú všetci, katolíci ešte viac ako inokedy.“

Biznis proti duchovnu

Napísať, že aj z veľkých cirkevných sviatkov sa vytráca duchovno a valcuje ho komercia, znamená podhodiť čitateľom frázu. Faktom je, že predvianočný stres, hádky v rodinách, besné upratovanie, vozíky s nervóznymi kupujúcimi v obchodných centrách, degradácia Veľkej noci na spitie sa pod obraz Boží, prerážajú akýkoľvek náznak spirituality. Biznis pred cintorínmi na Dušičky, keď sa obvyklé ceny kvetov a sviečok násobia bulharskými konštantami, tento obraz len dovršuje. Podľa Vladimíra Slováka sviatky ako také dávajú iný rozmer nášmu vzťahu k nejakej osobe a upozorňujú na základ, ktorým je láska. „Ak mám niekoho rád, a má sviatok, obdarujem ho. Pritom premýšľam o našom vzťahu v dimenzii úcty, lásky a porozumenia.“ Analogicky to vraj platí aj o štátnych sviatkoch, kde štát deklaruje, na akých hodnotách stavia. Tieto si osvojí alebo uznáva aj jednotlivec podľa svojho pohľadu - „niekto dáva prednosť Prvému máju, iný sedemnástemu novembru, ďalší cirkevným sviatkom“. Farár dopĺňa, že cirkevné sviatky prehľbujú vzťah k Bohu, regenerujú ho, umožňujú nadviazať s „Pánom“ užší kontakt. Prečo sa tak v praxi často nedeje, si Jaroslav Ďuriš vysvetľuje vlnou materializmu zo Západu. „Nikdy v minulosti sme sviatky neprežívali komerčnejšie ako dnes. Vplyv na to majú médiá a reklama, pretože nezodrážňujú duchovný rozmer, ale nepodstatné veci.“ Zbaviť viny sa však podľa farára nemôžu ani rodičia, ktorí majú na starosti výchovu.

Všetko sa dá zneužiť

„Často sa stretávam s tým, že veriaci nemajú čas na duchovné stretnutia. Vraj treba nakupovať, aby boli Vianoce hojné s prehýbajúcimi sa stolmi. V tomto je to rovnaké v Bratislave aj u nás v Novohrade - ľudia vláčia z hypermarketov prebytočné

veci, ktoré potom vyhadzujú.“ Vladimír Slovák vidí príčinu konzumného prežívania cirkevných sviatkov skôr v tom, že všetko dobré sa dá zneužiť. „Problém komercializácie nie je v existencii trhu, ale v tom, že ostávame na povrchu miesto toho, aby sme šli duchovne do hĺbky. Obchodnícka predsa nemôže ponúknuť vnútorný rozmer, ale len materiálny tovar. Načo muž svojej žene donesie kyticu ruží, ak ju podvádzá? Dar má odrážať vnútro, srdce. Ak je prázdne, ide o formalitu alebo kamufláž. Tak je to pri väčšine sviatkov, aj pri Vianociach. Načo niekomu kúpim drahé darčeky, ak si vo všetkom presadzujem svoje? Je to o láske alebo o svojich predstavách?“ Katolícky farár priznáva, že zmena v komerčnom prežívaní sviatkov sa nariadiť nedá, rovnako ako sa nedá nariadiť vlastenectvo. „Urobte to prikazom a budete na smiech. Na tom, aby sme si v rámci sviatkov uvedomovali aj hodnoty ako dôstojnosť, porozumenie, lásku, vzťah s Bohom a podobne, treba trpezlivosť a snahu. Najmä našu vlastnú.“ **Karol Sudor, SME, 22.11.2010**

Cirkevné sviatky

Rímskokatolícka cirkev

Prikázané sviatky 1. Slávnosť Panny Márie Bohorodičky (1. januára) 2. Zjavenie Pána (6. januára) 3. Nanebovstúpenie Pána (pohyblivý) 4. Najsvätejšieho Kristovho Tela a Krvi (pohyblivý) 5. Sv. Petra a Pavla, apoštolov (29. júna) 6. Nanebovzatie Panny Márie (15. augusta) 7. Všetkých svätých (1. novembra) 8. Nepoškvrnené počatie Panny Márie (8. decembra) 9. Narodenie Pána (25. decembra)

Neprikázané sviatky

1. Obetovanie Pána (2. februára) 2. Sv. Jozefa, ženicha Panny Márie (19. marca) 3. Veľkonočný pondelok (pohyblivý) 4. Zvestovanie Pána (25. marca) 5. Turičný pondelok (pohyblivý) po liturgickej reforme v roku 1969 sa neslávi, ide o vec tradície 6. Najsvätejšieho Srdca Ježišovho (pohyblivý) 7. Sv. Cyrila a Metoda (5. júla) 8. Narodenie Panny Márie (8. septembra) 9. Sedembolestnej Panny Márie (15. septembra) 10. Sv. Štefana, prvého mučenika (26. decembra) Poznámka: za sviatky sa považujú aj všetky nedele, medzi neprikázané sviatky patrí aj oslava patróna chrámu.

Cirkev sa netvári, že má recept na všetko

Katolícky kňaz. Vladimír Thurzo v rozhovore pre HN:

Väčšina Slovákov považuje dobrý sex za jeden z predpokladov dobrého manželstva. Súhlasíte s tým?

Pre každého v manželstve, ktorého súčasťou je sexuálny život, môže byť dôležité niečo iné. Viacero výskumov viac vyzdvihuje stabilitu vzťahu, dôveru, porozumenie, rešpekt, či úctu. Ak chýbajú, tak tzv. dobrý sex to určite nezachráni.

Ale môže pomôcť...

Samozrejme, že sexuálny život je v manželstve dôležitý, ale určite nie najdôležitejší. To podstatné, čo človek potrebuje poznať o svojom budúcom životnom partnerovi, aby s ním mohol vybudovať pekný a dlhotrvajúci vzťah, sa môže dozvedieť aj bez predmanželského sexuálneho života.

No často sa stáva, že vzťahy stroskotajú práve na sexe. Aký má cirkev „recept“ na problémy v sexuálnom živote partnerov po svadbe?

Cirkev sa netvári, že má recept na všetko. V rámci sexuality sa vyjadruje k otázkam, ktoré majú medzi osobný a morálny rozmer. Interpretuje pravdy o živote, ktoré poznáva hlavne z Biblie a snaží sa ich aktualizovať v dobe, v ktorej žije.

Sú kňazi ako osoby prísne dodržiavajúce celibát, ktoré nemajú vyštudovanú sexuológiu či gynekológiu, schopní dávať veriacim

fundované rady v oblasti sexuálneho života?

Vyjadrovať sa k takým otázkam nepatrí do kompetencie kňazov. Cirkev sa vyjadruje k hodnotovej, čiže morálnej stránke veci, a na to človek nepotrebuje žiť sexuálnym životom. Bolo by tragické dávať rady iba z vlastnej skúsenosti.

Svet sa mení. Mení sa aj postoj cirkvi k sexuálnym otázkam?

Sú určité princípy, ktoré považuje cirkev za nemenné. Môže sa meniť hĺbka poznania alebo spôsob interpretácie. Cirkev nemá právo meniť pravdu, pretože pravdu netvorí, ale iba spoznáva a vysvetľuje.

Prieskum ukazuje, že tri štvrtiny Slovákov nečakajú na prvý sex do svadby. Väčšina z nás sa však hlási ku katolíkom...

To, že niekto sa v sčítaní ľudu prihlásil ku katolíckej cirkvi, ešte neznamená, že sa v praktickom živote riadi tým, čo učí.

Myslíte si teda, že sex začína byť aj pre veriacich podstatnejší?

Byť schopný sexuálneho života patrí k podstatným stránkam manželstva. Je to súčasť katolíckej náuky od nepamätí. Ak sa pýtate, prečo ľudia dávajú viac než predtým dôraz na sex, ide o celkový trend spoločnosti. A v tej istej spoločnosti žijú veriaci i neveriaci, ktorých tento trend ovplyvňuje.

(jaj)

HN, 26.11.2010

Pápež rozšíril opodstatnenosť kondómov

Benedikt XVI. obohatil svoje vnímanie prezervatívov. Vysvitlo, že v knihe, ktorá teraz prišla do predaja, má na mysli nielen oprávnené používanie kondómov u prostitútov v snahe zabrániť šíreniu vírusu HIV. Hovorca Vatikánu povedal, že sa opýtal pápeža, či jeho slová platia výlučne o mužoch. „Môžu sa vzťahovať na kohol'kovek - na homosexuálov, heterosexuálov a transsexuálov,“ tlmočil Federico Lombardi názor hlavy rímskokatolíckej cirkvi. Podľa pápeža je použitie kondómu menším zlom ako prenos smrtiaceho vírusu na partnera. Dôležitý je podľa neho posun smerom k zodpovednejšej sexualite, ktorá berie do úvahy aj život

a zdravie partnera. Lombardi poskytol Benediktovo spresnenie, pretože kniha má štyri jazykové vydania.

Nemecký, anglický a francúzsky text hovorí o prostitútoch, čiže o mužoch, ale talianska verzia píše v ženskom rode. „Keď som sa pápeža pýtal, či vidí zásadný rozdiel medzi výberom mužov a žien v tomto prípade, tak reagoval slovom nie,“ poznamenal Lombardi. Keďže Vatikán vytrvalo a

horlivo odsudzuje antikoncepciu, aktivisti v boji proti aidsu veľmi privítali rozšírenie pápežovo chápanie kondómov pri nešírení HIV.

„Skutočnosť, že hovorca zväčšil možnosť používania prezervatívov, je

Čo píšú iní

Pár premyslenými vetami pápež Benedikt XVI. ustúpil od kategorického zákazu kondómov. Poukázal tým na to, pre koho tu cirkev je: pre ľudí. Ak by bol pápež politik, človek by si pomyslel: aký dobrý ťah, ktorým možno získa pôdu, ktorú cirkev stratila po škandáloch so zneužívaním. Lenže tak cirkev nefunguje a pápež doteraz niekoľkokrát dokázal, že má málo citu pre vystupovanie v médiách a pre odhadnutie toho, aký politický dosah budú mať jeho slová. Naproti tomu pápež vie, ako môže postupovať v rámci cirkvi.

Vie, že nemôže zo dňa na deň spraviť otočku pri takej dôležitej otázke.

Svojím vyhlásením, že v určitých prípadoch je použitie kondómov povolené, však otvoril v cirkvi dvere pre debatu. Späť sa už ísť nedá, len dopredu.

Pápež má bestseller

O knihe rozhovorov s pápežom Benediktom XVI. sa už dnes hovorí ako o bestselleri. Pritom stačil malý reklamný trik: nenápadné upozornenie, že pápež po prvý raz pripúšťa možnosť používania kondómu na zastavenie šírenia aidsu. Je pritom jedno, že v knihe už asi žiadna ďalšia taká výbušná veta nie je. A že pápež iba uviedol, že použitie kondómu možno morálne ospravedlniť v prípade, že ho použijú vírusom HTV infikovaní prostitúti alebo prostitútky, aby nákazu nepreniesli na svojich klientov.

Iste, je veľmi dobré, že v čase, keď sa vírusom HIV po celom svete nakazilo dva a pol milióna ľudí, nebude už cirkev dogmaticky trvať na tom, že ani chorí nemajú pri súloží chrániť svojich partnerov pomocou kondómu.

Že by však akékoľvek pápežovo posolstvo s pandemiou aidsu nejako výraznejšie zamávalo, to si môže myslieť len ten, kto o živote v cirkvi nemá ani potuchy. **Pravda, 23.11.2010**

prelomová,“ zdôraznil profesor John Pawlikowski z Katolíckej teologickej únie v Chicagu. Podobne sa ozval Paul Zeitz, ktorý riadi organizáciu s názvom Globálna aliancia proti aidsu: „Pápežove vyjadrenia sú vítaným vatikánskym obratom, ktorý by mohol zachrániť tisíce životov.“

Pravda, 25.11.2010

Ženský orgazmus je len svätá lož

Sexuológ. Radim Uzel v rozhovore pre HN:

Tri štvrtiny Slovákov si myslia, že sex pred svadbou je dôležitý. Na katolícky zameranú krajinu trochu priveľa, nemyslíte?

V Česku existuje príslovie o nevhodnosti kupovania zajaca „v pytlí“, na Slovensku to poznáte ako mačku vo vreci. Nikto z nás nechce byť po svadbe neprijemne prekvapený.

Cirkev je na opačnej strane.

Pochopiteľne, propaguje prvý pohlavný styk až cez svadobnú noc. No niektorí veriaci nepočujú.

Pápež sa vyjadril, že používanie prezervatívov nemusí byť vždy hriechom.

Bude to mať dosah na sexuálny život veriacich?

Predpokladám, že raz ustúpi nielen v otázke používania kondómov, ale aj celkovo hormonálnej antikoncepcie. Je to však beh na dlhú trať, takže sa toho pri troche šťastia dožijú naši pravnci.

A čo my? Prečo mlčíme, ak nie sme so sexom spokojní?

Myslím si, že je príznakom tejto doby stále na niečo nadávať a byť nespokojný. Ľudia postupne prídu na to, že nič nemôže byť ideálne a stopercentné. Azda najlepší postoj na to mal najslávnejší český sexuológ

Jára Cimrman, ktorý hovoril: môžeme proti tomu protestovať, môžeme s tým nesúhlasiť, ale to je asi všetko, čo sa s tým dá urobiť.

Existuje teda dokonalý sexuálny život?

Azda sa to niekomu niekedy podarí, ale je to vzácnejší jav ako plné zatmenie slnka.

Preto ženy predstierajú orgazmus?

Pred dvadsiatimi rokmi som zastával názor, že by sa v sexe nemalo klamať a predstierať. Ale v otázke ženského orgazmu som už poľavil. Hovorí sa tomu „pia fraus“ svätá lož. Keď chce žena urobiť mužovi radosť, tak prečo nie?

V našich spálňach vedie klasická sexuálna poloha. Prečo?

Klasickej sexuálnej polohe sa hovorí misionárska, pretože ju vyžadovali misionári pri afrických domorodcoch. Tí súložili najradšej odzadu, a to považovali misionári za nejaký tajný zvierací náboženský kult. Kresťanská tradícia

Nikto ich o sexe nepoučí

Sexuálna výchova na školách je stále v nedohľadne. Odborníci pritom varujú, že výsledky prieskumu o pohlavnom živote sú u slovenských žiakov alarmujúce. Táto téma je často tabu aj doma. Výsledkom sú tak vysoké čísla tehotenstiev v tínedžerskom veku a už aj rakovina krčka maternice.“

Redaktorka: „K informáciám majú voľný prístup. Je ich veľa, no napriek tomu je výsledný efekt žalostný. S vedomosťami o sexe totiž nevedia pracovať. Intimitu, lásku, vzťahy a sex nerozoberajú v škole a často ani s rodičmi. Podľa prieskumu až polovica oslovených dievčat s matkami o týchto témach vôbec nehovorí. V medzinárodnej štúdií sa to odzrkadlilo aj na počte tehotenstiev našich tínedžeriek.“

Milan Dercu, riadite Linie Starostlivosť o zdravie žien, Bayer: „Na Slovensku z tisíc tínedžerských dievčat až 24 má neželané tehotenstvo, dokonca aj v porovnaní s Českou republikou je to asi o 30% viacej neželaných tehotenstiev v tínedžerskom veku oproti vyspelým krajinám.“

Redaktorka: „Odborníci už roky volajú po sexuálnej výchove. Občas ukážky týchto hodín realizujú školy vo vlastnej réžii. Žiadne metodické pokyny a zaradenie do učebných osnov však v ministerstva školstva neprichádza.“

Eva Poliaková, odborníčka na sexuálnu výchovu: „Viazne to na politických hrách. Príde niekto z Biskupskej konferencie a povie sexuálnu výchovu budeme robiť iba my na hodinách náboženskej výchovy, nerozumiem prečo, však predsa sex nie je neslušné slovo. Je to psychologický pojem, je to biologický pojem.“

Redaktorka: „Naša katolícka cirkev však tvrdí, že proti sexuálnej výchove nie je. Jasne však treba stanoviť jej formu. Terajšie návrhy vníma skôr ako lobistické tlaky farmaceutických spoločností. Kameňom úrazu je teda antikoncepcia.“

Jozef Kováčik, hovorca KBS:

sa jednoducho nezaprie, aj keď v poslednom čase najmä mládež rada experimentuje.

Je pravda, že Slováci sú prudérnejší?

Za viac ako 70 rokov spoločného ži-

„Nám prekáža, že táto takzvaná sexuálna výchova je zúžená len častokrát na technické

parametre, nie na človeka vcelku ako takého. Ak táto sexuálna výchova bude rešpektovať ochranu života od prirodzeného počatia až po prirodzenú smrť, úctu k životu a nie naopak..., tak budeme veľmi radi, ak takáto sexuálna výchova bude pomáhať našim mladým ľuďom.“

Redaktorka: „Psychický vývoj mladého človeka, či neželané tehotenstvá však nie sú jediné problémy, ktoré by mala sexuálna výchova vyriešiť. Podľa odborníkov je ohrozené už aj reprodukčné zdravie.“

Eva Poliaková, odborníčka na sexuálnu výchovu: „Vystavujeme našu ženskú populáciu obrovskému zdravotnému riziku. Pokiaľ ja viem, tak u nás každý druhý deň zomiera jedna žena na rakovinu deložného krčku.“

Redaktorka: „O distribúcii kondómov ako ochrane proti pohlavným chorobám pritom hovorí už aj pápež Benedikt XVI. My sme sa na jednu lastovičku, ktorá nerobí leto, boli pozrieť na strednej škole v Bratislave. Dve hodiny študenti diskutovali o intímnej stránke života a toto sú ich názory, ktoré si zo sexuálnej výchovy odniesli.“

žiaci Hotelovej akadémie na Mikovíniho ul.: „Hlavná vo vzťahu je dôvera a istota, že môžem sa spoľahnúť na toho druhého.“

žiaci Hotelovej akadémie na Mikovíniho ul.: „Že láska ani teda sex nie je žiadna hra.“

žiaci Hotelovej akadémie na Mikovíniho ul.: „Som si zapamätal tie ženské rodiace orgány, že lásku a sex netreba brať na ľahkú váhu.“

Redaktorka: „Odborníci teda považujú sexuálnu výchovu aj ako výchovu o vzťahu a láske človeka k človeku. Čo by podľa nich v neposlednom rade tiež zmiernilo násilie a šikanovanie na školách.“

Dominika Lukáčová
TV Markíza, 23.11.2010

vota sme sa zblížili natoľko, že vidím len minimálne rozdiely. Mám na Slovensku veľa známych a nevidím v prístupe k sexu rozdiel. Ale možno je to tým, že so mnou tí prudéri nehovoria. (asz), HN, 26.11.2010

Som poslušný kresťan. Ale už nie panic

Nový sexuálny prieskum. S predmanželským sexom nemá u nás problém väčšina Slovákov. Výnimkou nie sú dokonca ani veriaci. Sex pred svadbou je dôležitý pre väčšinu, dobrý sexuálny život pre všetkých, ktorí sa zúčastnili na veľkom sexuálnom prieskume Slovákov. Ten iniciovala spoločnosť Pfizer na stránkach wanda.sk a magazín.sk, kde takmer dvanásťtisíc ľudí prehovorilo o tom, čo obyčajne zostáva bezpečne zamknuté v našich spálňach. Takže už aj naši vykokročili z tieňa hanby, ale ešte stále máme problém hovoriť o tom, čo nefunguje... No poďme pekne od začiatku. Prieskum prekvapil napríklad vysokým číslom sexuálneho styku pred manželstvom. Takmer tri štvrtiny ľudí sú presvedčené o tom, že by sa mali partneri poznať aj z intímnej stránky ešte predtým, ako vlezú do manželského chomúta. To je pre našu katolícku krajinu trochu prisilná káva, keďže približne rovnaký počet ľudí sa hlási ku kresťanstvu. To považuje spomenutú skutočnosť jednoducho za hriech. Podľa psychológa a sexuológa Roberta Máthého to majú veriaci v tejto súvislosti neraz ťažké, a keď sa napokon k pohlavnému styku pred svadbou predsa odhodlajú, často potom (najmä ženy) trpia rôznymi poruchami. „No len málokto ponechá na náhodu takú dôležitú vec ako súlad v pohlavnom živote.“

Aj mladí to chcú

Súhlasí s ním tiež psychológ a pedagóg Ivan Lukšík, ktorý sa už dlhšie venuje výskumu sexuálneho správania mladých ľudí. „Mám pocit, že sa to oslabuje. Nemyslím si, že viera veľmi ovplyvňuje mladých ľudí v ich sexualite,“ vyjadril sa v rozhovore pre HN. Staršie výskumy podľa neho dokonca ukázali, že veriaci mali skorší sexuálny debut ako ateisti. „Veriaci muži sa napríklad v sexuálnom správaní nelíšia ani podľa prieskumu z Pohody od neveriacich mužov, ženy áno, sú konzervatívnejšie.“

Sex je náš...

To, v čom sa takmer dvanásťtisíc ľudí zhodlo, bez ohľadu na pohlavie, je dôležitosť kvalitného sexu. Takže manželstvo sa okrem domáceho kozuba, ostrova bezpečia stáva aj miestom, kde chceme mať kvalitný sex. „Ak nie je kvalitný, vzťah tým vždy trpí, pretože sex vyrovnáva rozdiely, urovnáva názory a udobruje ľudí. Keď to

nefunguje, je to problém,“ upozorňuje sexuológ Martin Hrivňák. No nejde vždy len o samotný pohlavný styk. Je dôležité, aby ľudia vedeli, či sa k sebe hodia, či si voňajú, či majú radi vlastné dotyky. Pohlavný styk je už len to veľké finále. „Samotné milovanie môže byť bez problémov, a napriek tomu môže byť sexuálny život považovaný za neuspokojivý,“ upozorňuje sexuologička Danica Caisová.

Možno aj preto s ním nie je viac ako polovica ľudí úplne spokojná. Podľa Caisovej by sme mali mať túžbu milovať sa približne rovnako často a mali by sme mať aspoň čiastočne spoločné sexuálne scenáre. Ak sa tak nedeje, potom je romantická žena sklamaná, ak sa jej nedostane od praktického muža náležitého dvorenia, chýbajú jej sviečky či kvetina. Praje si, aby jej muž poslal vášnivú esemesku medzi rokovaniami, a mužovi to ani nenapadne. Straty a nálezy Ďalšou zaujímavosťou, ktorú tento výskum uká-

zal, je to, že ak máme v posteli aj vážnejší problém ako absenciu sviečok, nevoláme o pomoc. Najmä vtedy, ak je problém na strane pánov, nehrnieme sa do ordinácií a nehladáme okamžitú pomoc. Ak už nejakú, tak na internete. S čím sa teda obraciame na sexuológov? U mužov je to podľa Caisovej porucha erekcie a u žien nedostatok libida. Zatiaľ čo prvý problém môže vyriešiť modrá tabletky, ženská sexualita je stále tak trochu záhadou. Väčšinou sa berie ohľad len na psychiku ženy. Vieme, že každá druhá žena už predstierala orgazmus, a to, že muži chcú mať sex na neobvyklých miestach. No ešte stále nám chýba tá otvorenosť. To, že jeden druhému povieme, po čom túžime, čo sa nám páči a čo od našich spální očakávame. Sexuológovia sa zhodujú v tom, že to pomaly smeruje k lepšiemu. Možno sa teda o dvadsať rokov už nikto nebude červenáť nad takýmto článkom a Saudkovými fotkami. **Andrea Szócssová, HN, 26.11.2010**

Pápež a prezervatívy

Pápežove slová o kondómoch nie sú revolučné.

Pápež povolil kondómy. Sice len v niektorých prípadoch, ale aj tak: je to veľká zmena v učení cirkvi! Zhruba v tomto duchu sa nesie mediálna vlna ohľadom knihy Petra Seewalda Svetlo sveta: Pápež, cirkev a znamenia čias. Ako vidno, pápež je výnimočný „spin doctor“. Čokoľvek povie na tému sexuality, chytá skvelú ozvenu. Médiá, katolícke, bohužiaľ, nevnímajú, sa aj teraz predhávajú v interpretáciách jeho slov, ktoré vraj predpovedajú začiatok revolúcie.

Poľovačka na kačice

Tento „výstrel z Aurory“ je však poľovačkou na kačice. Pápež totiž extra novinku nevyslovil. A s „povoľovaním“ kondómov to naozaj, ale naozaj nesúviselo. Na rozdiel od talianskych a španielskych agentúr tie naše správne preložili nemecké „wenn ein Prostituirter ein Kondom verwendet“ - „keď mužský prostitút použije kondóm (teda nie prostitútku ako písali v zahraničí, lebo mužský rod im gramaticky nesedel)... môže to byť prvý krok na ceste k morálnemu obráteniu, prvé prijatie zodpovednosti, ktoré bude

smerovať k uvedomeniu si toho, že nie všetko je dovolené a že človek nemôže robiť všetko, čo sa mu zachce“. Pápež tieto slová povedal v súvislosti s vírusom HIV: chcel naznačiť, že infikovaný „prostitút“ použitím kondómu môže prejaviť pozitívny úmysel nenakaziť svojho klienta.

Nie všetci však pochopili, že tu nehovoril o prezervatíve ako o prostriedku ochrany pred počatím: tá totiž logicky nespadá do rámca sexuálneho styku dvoch mužov. Neveriaci nech mi prepáčia tieto „eirkevnické“ výrazy, ale nevyhnem sa im, lebo o ne pri chápaní pápežových slov ide: použitie prezervatívy sa v popísanom prípade nevzťahuje na oblasť sexuálnej morálky. To, že sa prostitúcia (nielen homosexuálna) prieči siestemu Božiemu prikázaniu „nezosmiľniš“, je úplne jasné. Ak však „prostitút“, ktorý si je vedomý svojho ochorenia, šíri HIV ďalej nechráneným stykom, prehršuje sa zároveň proti piatemu prikázaniu „nezabiješ“, a na toto sa vzťahujú pápežove slová. Správať sa nemorálne a správať sa nemorálne a zároveň šíriť smrteľné ochorenie, nie je to isté.

pokračovanie na str. 9

dokončenie zo str. 8

Ak sa teda „prostitúta“ rozhodne používať prezervatív, aby nešíril nákazu, nie je ešte „všetko v poriadku“. Môže to však byť „prvý krok“: snaží sa chrániť život druhého. Za to ho nemožno odsúdiť - a toto chcel Benedikt zdôrazniť.

Žiadna diera do sveta

To, čo pápež povedal, nie je dierou do sveta ani popretím doterajšieho postoja cirkvi. Morálni teológovia na univerzitách to isté s vedomím Vatikánu učia už desaťročia. Len teraz to v odpovedi na otázku novinára vyslovil aj najvyšší predstaviteľ cirkvi. Niektorí budú azda sklamaní, ale Benedikt používanie kondómov „nepovolil“. Povzbudil neodsudzovať človeka, ktorý sa v trápení pokúša urobiť krok dobrým smerom. Do nemoty zároveň volá po humanizácii sexuality. A tvárou v tvár ľahostajnosti a povrchnosti nášho sveta jeho myšlienky vyznievajú revolučne. Skoda, že našu pozornosť dokáže zhypnotizovať len slovo „prezervatív“. **Martin Kramara**

SME, 25.11.2010

Príde k nám pápež, sľubuje sa v Žiline

Letecké spojenie zo Žiliny do Splitu sľubuje nezávislý kandidát Ivan Ganóczy. Do Chorvátska by chcel lietať počas leta, aby Žilinčanom uláhal cestu do obľúbenej destinácie. Práve tu často trávi svoje dovolenky aj bývalý žilinský primátor a líder národnárov Ján Slot. „Sľub sa nedá splniť, pretože mesto nemá vlastnícky podiel v žilinskom letisku,“ upozorňuje riaditeľ Európskeho inštitútu právnej vedy Ján Nota. Ganóczy odmieta, že sľubuje nespĺniteľné. „Vlastnícky podiel nepotrebuje. Potrebuje si urobiť zmluvy, v podstate ani tie nepotrebuje, stačí si len objednať chartrové lietadlo pre 20 až 50 osôb,“ oponuje. O kreslo žilinského primátora súperí aj nezávislý kandidát František Bobenič, ktorý si do volebného programu napísal, že do troch rokov pripraví prvú dôstojnú návštevu pápeža v meste. Konferencia biskupov Slovenska ešte vlni pozvala pápeža na návštevu Žilinskej diecézy. Podľa Notu Bobenič láka voličov na niečo, čo ako primátor neovplyvní, keďže pozvanie posla prezident.

(mm), HN, 24.11.2010

Na Slovensko nemyslel

Katolíckeho Slovenska sa pápežove slová priamo nedotýkajú. Podľa prieskumov totiž používame kondómy v priemere dvakrát ročne a navyše vyplýva, že až 70 percent mužov ich prednostne využíva na zabránenie otehotnenia u partnerky.

Až na druhom mieste sú obavy z nákazlivých pohlavných chorôb, ktoré spojil pápež. Slovenskí katolícki biskupi odsúdili antikoncepciu pred dvoma rokmi v pastierskom liste. „Antikoncepcia je vážnym porušením Božieho poriadku vloženého do manželstva,“ oznámili veriacim. **(brr), Plus jeden deň, 22.11.2010**

Názor: Bez revolučného obratu

Rastislav Škoda biológ, vydavateľ Zošitov humanistov

Až dosiaľ Vatikán zakazoval akýkoľvek spôsob antikoncepcie, okrem sexuálnej abstinencie, a to aj vtedy, ak išlo o zábranu pohlavne prenosných chorôb. V marci 2009 pápež Benedikt XVI. vyvolal svetový protest, keď pred novinármi v lietadle na ceste do Afriky vyhlásil, že „rozdávanie kondómov problém aidsu len zhorší“. V týchto dňoch vychádza kniha jeho rozhovorov s nemeckým publicistom Petrom Seewaldom Svetlo sveta, v ktorej sa dočítame, že v určitých prípadoch môže byť používanie prezervatív oprávnené. Na Seewaldovu vyzývavú otázku, či nie je „šialenstvom“ zakazovať používanie kondómov populácii, vystavenej veľkému zdravotnému riziku ako napríklad v Afrike, pápež prekvapujúco odpovedal: „Samozrejme ich nepovažujem za skutočné alebo morálne riešenie situácie, ale v niektorých prípadoch, napríklad pri úmysle znížiť riziko infekcie, to predsa len môže byť prvý krok na inej, ľudskejšej ceste prežívania sexuality.“ Iste, prežívame prekvapujúci obrat v postoji cirkvi a pápeža, podľa ktorého prezervatívy problém aidsu zhoršujú. Cirkev totiž dlhodobo odmieta kondómy, pretože sú formou umelej antikoncepcie. Učenie cirkvi o absolútnom zákaze antikoncepcie predchádzalo objavu infekcie HIV a až veľké rozšírenie aidsu vyvolalo otázku, či sa kondómy smú používať na prevenciu prenosu tohto vírusu. Odpoveď morálnych teológov znela: „Úmysel predchádzať prenosu vírusu a predchádzať antikoncepcii sú úplne rozličného morálneho druhu.“ Iba raz, v 60. rokoch minulého storočia, Vatikán pripustil používanie antikoncepčných piluliek mníškam, ktorým hrozilo v Kongu znásilnenie vládnymi a povstaleckými vojakmi. A to na zá-

klade úvahy, že antikoncepcia je menšie zlo ako tehotnosť mníšok. Niektorí komentátori sa tešia, že súčasný pápež prejavil schopnosť učiť sa. O tom sa dá pochybovať. Mnohí Nemci mu totiž vyčítajú, že zakazuje kňazom hovoriť s tinedžermi o potratoch a že v roku 2003 zakázal spoločné prijímanie nemeckých katolíkov a luteránov. Neberie do úvahy manželské páry, kde je jeden z manželov infikovaný vírusom HIV. Aj cirkevní hodnostári volajú po povolení „ochrany“ pre monogamné manželstvá, aby sa chránil neinfikovaný partner. Iní vítajú pápežovo vyhlásenie, že pripúšťa použitie kondómu v určitých prípadoch, no mrzí ich, že zdôrazňuje, že je to len za zvláštnych okolností. Nepochopil, že HIV môže postihnúť všetkých, čo majú sex, bez ohľadu na to, kto sú a s kým ho majú. Keďže sa cirkvi nepodarilo presvedčiť ľudí o svojich morálnych hodnotách a aby praktizovali abstinenciu, mala by urobiť najlepší najbližší možný krok - radiť im, aby používali kondóm. Samozrejme, už sa ozval aj evanjelický pastor z Ugandy berúci Bibliu doslovné, ktorý pápežovi vyčíta, že nečíta knihu kníh: „Činy gejev sú vždy zlé a nesmú sa diať!“ Tria pozorovatelia zaznamenali, že hovorca Vatikánu Federico Lombardi varuje veriacich, aby nepovažovali pápežove slová za „revolučný obrat“. Nuž, takí naivní naozaj nie sme.

Rovnako ako on sme si vedomí, že tento malý ústupok by mohol viesť k úplnému kolapsu celého učenia katolíckej cirkvi o antikoncepcii. A to si Vatikán v nijakom prípade nemôže dovoliť.

Pretože sa cirkvi nepodarilo presvedčiť ľudí, aby praktizovali abstinenciu, mala by urobiť najlepší krok radiť im, aby používali kondóm.

Pravda, 26.11.2010

Kňaz si objednal vraždu

Rímskokatolícka cirkev opäť čelí škandálu. Polícia zatkla bývalého amerického kňaza Johna Fialu (52), ktorý si mal objednať vraždu svojej sexuálnej obete. Americký duchovný, ktorý pôsobil vo farnosti v západnom Texase, mal tínedžera sexuálne zneužívať ešte v roku 2008. S pištoľou namierenou na hlavu ho mal prinútiť k sexuálnemu styku. Rodičia obete podali na zločinca trestné oznámenie až v apríli tohto roka. Cirkev kňaza medzitým zbavila kňazských povinností. Bývalý duchovný však zašiel v trestnej činnosti ešte ďalej a chlapcovi sa chcel pomstiť vraždou. Na ohavný čin si najal svojho suseda, ktorému mal zaplatiť 5-tisíc dolárov (3 738 eur). Najomný vrah páchatel'a udal na políciu. Zalarmovaní muži zákona vtrhli 18. novembra do domu kňaza v Dallase práve v čase, keď si so susedom dohadoval detaily vraždy. Úrady ho okamžite obvinili z objednávky vraždy a prípad stále vyšetrujú. Problémy so zákonom má i poľský kňaz Roman J. z Rzeszova. Toho prokuratúra obvinila z pohlavného zneužívania štyroch neplnoletých dievčat. K činom sa priznal a hrozí mu 12 rokov väzenia. Veriaci z farnosti sa napriek tomu postavili na jeho obranu.

Plus jeden deň, 25.11.2010

Dovezú betlehem

Aj tento rok nám spríjemní predvianočné chvíle v hlavnom meste veľký drevený betlehem na nádvorí Primaciálneho paláca. Veľké jasličky si tam môžete prísť pozrieť až do šiesteho januára. Drevené sochy Ježiška či Panny Márie nájdete vo vstupnej hale Primaciálneho paláca pod vianočným stromčekom. „Už dnes popoludní tieto jasličky, vyrezávané v Poľsku požehná bratislavský arcibiskup – metropolita Mons. Stanislav Zvolenský,“ prezradila Mária Račková z bratislavského magistrátu.

Plus jeden deň, 26.11.2010

Popierača holokaustu bude obhajovať neonacista

Kontroverzný kňaz si na svoju obhajobu najal ešte kontroverznejšieho advokáta. Britského biskupa Richarda Williamsona, ktorý popiera holokaust, bude na súde zastupovať nemecký krajný pravičiar Wolfram Nahrath. Proces sa začne až na budúci rok, pretože nový advokát potrebuje čas na zoznámenie sa so spisom. Fakt, že Williamsona bude obhajovať neonacista, vzbudil v jeho Kňazskom bratstve svätého Pia X. veľkú nevoľu. Ultrakonzervatívne katolícke bratstvo mu dokonca ohrozilo vylúčením, keď ho nevymení. Súd v bavorskom Regensburgu v apríli tohto roku uložil 70-ročnému kňazovi pokutu 10-tisíc eur za to, že v rozhovore pre švédsku televíziu vyhlásil, že plynové komory neexistovali a že v nacistických koncentračných táboroch zahynulo 200- až 300-tisíc Židov a nie oficiálne udávaných 6 miliónov.

Popieranie holokaustu je v Nemecku trestné a Williamsonovi za jeho slová hrozilo až päť rokov väzenia. Odvolací proces sa mal začať budúci týždeň v pondelok, ale obhajca obvineného Matthias Lossmann krátko pred ním nečakane zložil svoj mandát. Pojednávanie tak odložili a začať by sa malo pravdepodobne vo februári alebo v marci. Advokát Nahrath bol posledným „spolkovým vodcom“ Vikingskej mládeže, neonacistickej organizácie, ktorá bola v roku 1994 zakázaná. V súčasnosti je členom krajne pravicovej Národnodemokratickej strany Nemec-ka (NPD). Podľa časopisu Spiegel Nahrath právnickú prax absolvoval u obhajcu nemeckých neonacistov Jürgena

Riegera a označuje sa za bojovníka proti potupe nemeckého národa a jeho dejín. V minulosti sa o nemeckom zriadení vyjadril ako o „demokracii víťazných mocností“. Biskupovi nadriadení hneď vyhlásili, že s angažovaním obhajcu neonacistov nesúhlasia. Ba dokonca predstavený bratstva Bernard Fellay na svojich internetových stránkach uverejnil vyhlásenie, že Williamsonovi „výslovne prikázal, aby svoje rozhodnutie zobral späť“. „Pokiaľ tento príkaz neuposlúchne, musí rátať s vylúčením z Kňazského bratstva svätého Pia X.“, varoval ho jeho predstavený. Bratstvo ho súčasne vyzvalo, aby svoje odvolanie stiahol a akceptoval trest, ktorý mu uložili v apríli.

Bratstvo v roku 1970 založil už zosnulý francúzsky arcibiskup Marcel Lefebvre. Spoločenstvo zastáva silné tradicionalistické postoje a odmieta mnohé reformy, ktoré zaviedol druhý vatikánsky koncil (1962 až 1965) s cieľom cirkvi modernizovať. Rozpory napríklad vládnu v otázkach liturgie, vzťahov katolíckej cirkvi s ďalšími kresťanmi a s inými náboženstvami a v pohľade katolíckej cirkvi na Židov. Vlni Vatikán obnovil s bratstvom rozhovory, aby sa jeho členovia opäť zapojili do života cirkvi. Stalo sa tak po tom, čo pápež Benedikt XVI. zrušil exkomunikáciu Williamsona a troch ďalších biskupov, za čo sa na jeho hlavu zniesla tvrdá kritika.

Katolíckeho biskupa Richarda Williamsona po jeho prilete do Londýna eskortovala z letiska Heathrow polícia.

Pravda, 24.11.2010

Vysvätili najväčšiu sochu Ježiša

Tisíce veriacich a množstvo novinárov z Poľska i zo zahraničia sa včera zišlo v západopoľskom Świebodzine, kde vysvätili najväčšiu sochu Ježiša Krista na svete.

Výškou vyše 50 metrov a šírkou 24 metrov v rozpätí rúk je najväčšou sochou Krista na svete. Biela socha s pozlátanou korunou na hlave stojí na 16 metrov vysokom kopčeku na okraji Świebodzina neďaleko supermarketu a plaveckého bazénu. Zložili sa na ňu veriaci a sponzori. Hovorca tamojšej biskupskej kúrie Andrzej Sapieha povedal, že sochu treba chápať ako výraz

viery. „Veriaci v Świebodzine chceli dať najavo svoj vzťah ku Kristovi, chceli ukázať, že Boh je pre nich v živote veľmi dôležitý.“

Čakajú davy pútnikov

Obyvatelia i úrady v tomto meste sa netaja nádejou, že socha Ježiša Krista, ktorú posvätili práve na Sviatok Krista Kráľa, prítiahne k nim davy pútnikov. Druhá najvyššia socha Krista na svete stojí v bolívijskej Cochabambe. Najznámejšia megasocha je však socha Cristo Redentor v brazílskom Riu de Janeiro.

(amb)

Plus jeden deň, 22.11.2010